

Oma Kajaani

**Kuntalaisten
tulevaisuusforum**

30.9.2021 | klo 18.00-19.30

Kajaanin kaupunki

Ohjelma

Tervetuloa ja tilaisuuden käytännöt

Milja Korhonen, markkinointipäällikkö

Kajaanin kaupungin tulevaisuuteen vaikuttavia tekijöitä

Jari Tolonen, kaupunginjohtaja

Katsaus strategian toimenpiteisiin – mitä on tehty?

Tuija Aarnio, hallintojohtaja

Jussi Heikkinen, tekninen johtaja

Lucina Hänninen, sivistysjohtaja

Risto Hämäläinen, kehitysjohtaja

Kuntalaiskyselyn tuloksia

Tuula Romppanen, kehityspäällikkö

Yhteinen tulevaisuuden tarkastelu

Millaisin odotuksin osallistut tähän tilaisuuteen?

Vastaa Teamsin viestinkenttään

Kajaanin kaupunki

Kajaanin kaupungin tulevaisuuteen vaikuttavia tekijöitä

Jari Tolonen, kaupunginjohtaja

www.kajaani.fi

Kajaanin tulevaisuuteen vaikuttavia tekijöitä 1/2

- Työvoiman saatavuus, työvoimapula
- Väestön ikääntymisen ja alhaisen syntyvyyden tuomat muutospaineet
- Kuntien ja alueiden välinen ja sisäinen muuttoliike
- Hyvinvointialueuudistus vaikuttaa talouteen, palveluverkostoon, palvelujen rajapintoihin ja edunvalvontaan
- Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen
- Sähköisten palvelumuotojen omaksuminen ja kehittäminen
- Kaupungistuminen ja kansainvälistyminen

Kajaanin tulevaisuuteen vaikuttavia tekijöitä 2/2

- Uusi toiveita, jotka liittyvät mm. monipaikkaisuuteen, turvallisuuteen, sujuvaan arkeen (mm. sähköinen asiointi ja toimiva liikenne)
- Kunta-alan henkilöstön eläköityminen ja työvoiman saatavuusongelmat
- Koronan jälkeinen jälleenrakennus (valtion ja kuntien tulojen ja menojen epätasapaino)
- Taitava supistuminen – kasvun kestävä hallinta
- Ja paljon muuta... Työvoimapalveluiden siirto kunnille, ilmastolaki, MRL, valtionosuusjärjestelmä, oppivelvollisuus

Kajaanin arviointia kestävästi kehittyvänä kuntana

Indikaattorit on ryhmitelty YK:n kestävä kehityksen tavoiteohjelman mukaan. Tavoitteena on toimintaa ja toimintaympäristöä monipuolisesti kuvaava tarkastelu. Kaikki indikaattorit ovat yleisesti käytettyjä, uutta on niiden ryhmittely. Arvioinnin on tehnyt FCG.

Tämän esityksen ulkopuolella

Mukana on tavoitteet, joista on saatavissa tietoja kunnan tasolla.

Vertailukaupungit

Kajaani (36 709)
Kokkola (47 681)
Mikkeli (53 134)
Iisalmi (21 368)
Tornio (21 602)
Lohja (45 965)
Rauma (39 205)
Kotka (52 126)
Kemi (20 707)
Raahel (24 679)

USO 6 -kunnat

Koko maa keskimäärin

Kajaani pärjää hyvin

- + Koulutustaso
- + Asumisväljyys
- + Pitkäaikainen toimeentulotukiasiakkuus
- + Työttömyysaste
- + Tuloerot
- + Viimeaikainen työpaikkakehitys (2014–2018) ja yritysten määrän kehitys
- + Ekologisen kestävyys tavoitteet
- + Hiilidioksidipäästöt (?)

Haasteita

- Kuntatalous
- Verotettavat tulot
- Väestökehitys
- Väestön sairastavuus
- Äänestysaktiivisuus

Kajaanin kaupunki

**Miten olemme
toteuttaneet
Luontokaupunki
Kajaani kasvun
kärjessä 2022
-strategiaa?**

www.kajaani.fi

Kajaanin kaupunki

1. Aukkaiden tyytyväisyys

*Hyvää elämää
älykkäissä
kaupungissa*

Tuija Aarnio, hallintojohtaja

www.kajaani.fi

Kasvuteema 1. Aukkaiden tyytyväisyys

Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Kehitämme Kajaania yhteistyössä asukkaiden, yhteisöjen ja yritysten kanssa.

Luomme foorumeja ja tilaisuuksia osallistumiseen ja vaikuttamiseen.

Osallistamisen päämääränä on kaupunkilaisten hyvinvointi.

Parannamme ja uudistamme palveluja ja toimintaympäristöä yhteistyöllä, jossa kaupunki toimii avoimena kehitysalustana palveluratkaisuille. Tämä tarkoittaa uusia kumppanuuksia ja kokeilukulttuuria.

Hyödynnämme innovaatioita ja digitalisaatiota palvelujen kehittämisessä ja avaamme dataamme hyötykäyttöön.

Vuonna 2022 kajaanilaisten tyytyväisyys palveluihin ja osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksiin on lisääntynyt.

Aukkaiden tyytyväisyys: Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa Palvelulinjauksia ja tavoitteita, toteutuma

Osallisuuden lisääminen

- **Kaupunginhallituksen alaisuuteen perustettiin osallisuus- ja hyvinvointijaosto 1.8.2021 alkaen**
 - Yleinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinointi ja yhteistyö organisaatiossa
 - Järjestöyhteistyö ja niiden toiminnan tukeminen
 - Osallisuuden edistäminen
 - Hyvinvointikoordinaattorin virka perustettiin
- Kuntalaiset ja käyttäjät osallistuivat joukkoliikenteen palvelutasosuunnitelman laadintaan
- PORE-hanke käynnissä Lohtaja-Kettu-alueella; tavoitteena syrjäytymisen ehkäisy, hyvinvoinnin ja työkykyisyyden vahvistaminen, yhteisöllisen toimintakulttuurin luominen; osallistava budjetointi
- Pääkirjastolta ilmaisia tiloja kuntalaisille ja järjestöille 2021 alkaen, käyttäjät olivat mukana ideoinnissa
- Vuolijoen aluelautakunta vakinaistettiin 1.1.2020 alkaen
- Päätösten ennakkovaikutusten arvioinnin (EVA) valmistelu päätöksenteon tueksi

Asukkaiden tyytyväisyys: Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Asiointimahdollisuudet ja palvelujen parantaminen kohti 24/7

- Asiakaspalvelua keskitetty, otettu käyttöön uusia puhepalvelu- ja digitalisointiratkaisuja > palvelulaatu parantunut
- Verkkosivut uusittu, Digikokous 3.0 ja Digimuutos 3.0 –hankkeet kehitystyössä
- Sähköisen palautejärjestelmän raportointia ja seuranta tehostettu ja sen käyttöä markkinoidaan kuntalaisille
- Verkoilmoittautumista ja -maksamista lisätty
- Rakennusvalvonnan sähköisten dokumenttien myynti käynnistymässä
- Kiinteistötoimitustuotannon ja -arkiston sähköistäminen aloitetaan
- Toripaikkojen ja tilojen sähköisen varauspalvelun käyttöä lisätty
- Kajaanin Veden itsepalvelumahdollisuuksia otettu käyttöön

Asukkaiden tyytyväisyys: Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Älykkyys

- Sammonkaari-hankkeen ("älykäs elinkaarikortteli") toteutus aloitettu, maanrakennustyöt käynnistyneet syyskuussa 2021.
- Paikkatieto-ohjelman laatiminen on aloitettu; olemassa olevan datan hyötykäyttö ja jalostaminen tietopohjaisessa johtamisessa ja päätöksenteossa, resurssien kohdistamisessa ja sähköisten palvelujen kehittämisessä yhteistyössä viranomaisten ja oppilaitosten kanssa. Ohjelma valmistellaan päätöksentekoon vuoden 2021 aikana.
- Innovatiivisten hankintojen ja hankintakriteereiden kehittämisen avulla edistetään kestävästä kehityksestä ja paikallisten PK-yritysten mahdollisuuksia tarjouskilpailuissa.
- Vesimittareista etäluennassa 20 %
- Paikkatietoalustan käyttöönottoa ja kehittämistä 3D-mallinnukseen jatketaan
- Kajaanin Veden prosesseja tehostetaan hyödyntämällä mitattua tietoa ja digitalisaatiota

Asukkaiden tyytyväisyys: Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Tavoitteen toteutuminen

➤ **Kajaanilaiset ovat aiempaa tyytyväisempiä.**

He kokevat voivansa hyvin asuessaan kotikaupungissaan ja heidän luottamuksensa tulevaisuuteen on kasvanut. Kajaani on hyvä asuinpaikka, jossa on riittävästi tekemistä vapaa-ajalle. Myös rakennettuun ympäristöön ollaan tyytyväisiä. Asukastutkimus 2020.

Kehitämme Kajaania yhteistyössä asukkaiden, yhteisöjen ja yritysten kanssa. Luomme foorumeja ja tilaisuuksia osallistumiseen ja vaikuttamiseen. Osallistamisen päämääränä on kaupunkilaisten hyvinvointi.

Tavoitteessa edetään hyvin.

Parannamme ja uudistamme palveluja ja toimintaympäristöä yhteistyöllä, jossa kaupunki toimii avoimena kehitysalustana palveluratkaisuille. Tämä tarkoittaa uusia kumppanuuksia ja kokeilukulttuuria. Hyödynnämme innovaatioita ja digitalisaatiota palvelujen kehittämisessä ja avaamme dataamme hyötykäyttöön.

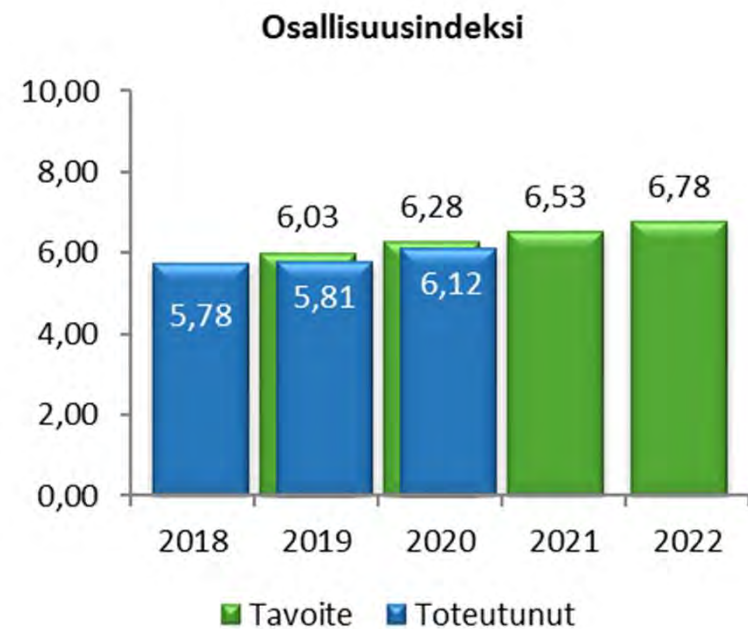
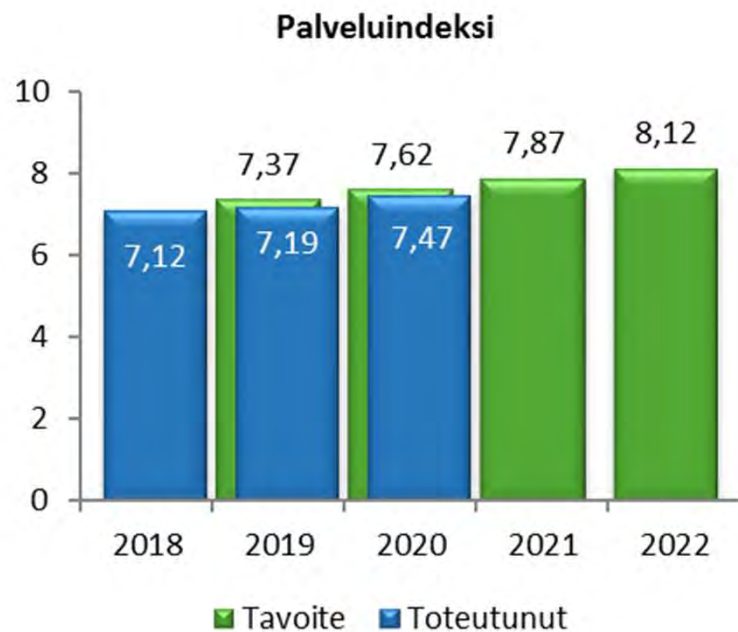
Tavoitteessa vielä saavutettavaa, vaatii parantamista.

Asukkaiden tyytyväisyys: Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Strategiamittarit

Vuonna 2022 kajaanilaisten tyytyväisyys palveluihin ja osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksiin on lisääntynyt.

Kajaanin kaupunki

2. Luonto ja ympäristö

*Resurssiviisautta
luontokaupungissa*

Jussi Heikkinen, tekninen johtaja

www.kajaani.fi

Kasvuteema 2. Luonto ja ympäristö

Resurssiviisautta luontokaupungissa

Puhtaat metsämme ja järvemme ovat lähellä. Taajamametsämme ja lähivirkistysalueemme ovat helposti saavutettavissa. Meillä on neljä vuodenaikaa.

Pidämme yhdessä huolta luonnostamme ja ympäristöstämme. Käytämme resurssejamme harkitusti, hyvinvointia ja kestävää kehitystä edistävästi.

Tiivis kaupunkirakenne, tilojen tehokas käyttö, energiatehokkuus ja vastuulliset hankinnat vähentävät päästöjämme ja hillitsevät ilmastonmuutosta. Suosimalla kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikenteen käyttöä huolehdimme itsestämme ja luonnostamme.

Terveessä ja puhtaassa Kajaanissa on hyvä asua tulevaisuudessakin.

Vuonna 2022 olemme pienillä ja isoilla teoilla kantaneet vastuutamme tulevaisuudesta. Kasvihuonekaasupäästöt ovat vähentyneet.

Kasvuteema 2. Luonto ja ympäristö luontokaupungissa

KAMK vastaa hiilijalanjäljen vähentämiseen tutkimustoiminnallaan

RAVE – rakentamisen vähähiiliset energiaratkaisut -hankkeessa on tavoitteena rakentaa tietä kohti vähähiilistä ja resurssitehokasta yhteiskuntaa edistämällä uusiutuvien ja innovatiivisten energiantuotanto- ja varastointimuotojen käyttöönottoa rakentamisessa. Oivallisena pilottikohteen hankkeessa on Sammonkaaren elinkaarikortteli keskellä Kajaania.

KAKKU - Kainuun akkukemikaaliosaamisen ja verkostojen kehittäminen

-hankkeessa KAMK on vahvistanut Kajaanin ja Kainuun asemaa kasvavassa sähköautoihin liittyvässä liiketoiminnassa eli akkukemikaalien kehittämisessä vahvistamalla osaamista akuissa tarvittavien metallien talteenotossa tarvittavassa tutkimus- ja kehittämistoiminnassa.

Jätevedenpuhdistamoiden energiatehokkuutta on optimoitu 60 %.

Jätevedenpuhdistamon näytteistä 96 % oli lupaehtojen mukaisia. Vuotovesien pääsyä jätevesiviemäriin on vähennetty saneeraamalla viemäreitä.

Joukkoliikenteen käyttäjämäärien lisääminen

Kaupunkistrategian toteutukseen nojaten on haettu Traficomilta ilmastoperusteista joukkoliikenteen valtionavustusta vuodelle 2021 ja saatiin. Avustus on saatu ja sen turvin on toteutettu hinnanalennuskampanja ajalla 1.9-31.12.2021. Tavoitteena on edistää joukkoliikenteen käyttöä.

Kasvuteema 2. Luonto ja ympäristö *Resurssiviisautta luontokaupungissa*

Merkittäviin poikkeamiin rakennusten energiankulutuksissa etsitään syitä ja suunnitellaan toimenpiteitä.

Jäähallien sisäisen energiakierron kehittäminen. Vesiliikuntakeskus Kaukaveden prosessilaitteiston optimointia ja suihkuveden lämmöntalteenottojärjestelmän uusiminen

Katuvaloverkoston ja sen ohjausjärjestelmän kehittäminen

Katuvaloverkon valaisimien asteittainen uusiminen led teknologiaan ja katuvaloverkon ohjausjärjestelmän uusiminen Smart City -käsitteeseen sopivaksi

Vertikaalipilotti – KAO Seppälä

Yhteishanke luonnonvarakeskuksen kanssa (LUKE). Toteutetaan noin 130kWp tehoinen aurinkovoimala tuottamaan sähköenergiaa vertikaalipuutarhan tuotantoon.

Innovatiiviset hankinnat – Keskuskentän energiaratkaisut

Kajaanin kaupunki toteuttanut innovatiivisen hankinnan keskuskentän energiaratkaisuista. Ensimmäisessä vaiheessa pyritään kehittämään ratkaisu, jossa keskuskentän tekojää saadaan jäädytettyä syksyllä ja jalkapallokenttä sulatettua keväällä. Seuraavassa vaiheessa etsitään liiketaloudellisesti kannattavaa ratkaisua siirtää hukkalämpö aluelämpöverkkoon. Hankinnassa on tärkeää huomioida sähköenergian kulutuksen minimointi ja prosessissa syntyvän hukkalämmön hyödyntäminen.

Sähköautojen latauspiste Kauppatorille

Uusin sähköautojen latauspiste perustettiin Kauppatorille. Se on Kajaanin ensimmäinen yleisellä alueella oleva latauspiste. Pisteitä on lisäksi usealla yksityisellä alueella, mm. ABC, Anorak, Citymarket ja Prisma.

Kasvuteema 2. Luonto ja ympäristö Resurssiviisautta luontokaupungissa

Oulujärven satamien uudet jätepisteet

kannustavat veneilijöitä lajittelemaan roskansa. Satamia on varustettu jäteastioilla, ja Kajaanin Koutalahden venesatamaan on noussut jätuhuone, jossa kerätään kuutta eri jätelajia. Sataman jätuhuoneessa on omat jäteastiat pakkausmuoville, kartongille, lasi-metallille, sekajäte energiaksi -jätteelle sekä satamien sekajätteelle. Jätuhuoneen rakentaminen on esimerkki onnistuneesta yhteistyöstä Metsähallituksen, Kajaanin kaupungin ja Ekokymppin välillä. Myös Paltaniemi ja Petäisenniska varustetaan jäteastioilla.

Vieraslajihanke

Ekokymppin johdolla on haettu ja saatu rahoitus hankkeelle 2021-2023 ELY keskukselta, jossa etsittäisiin keinoja vieraslajien hävittämiseen Kainuussa.

Kajaanilaiset ovat aiempaa tyytyväisempiä

keskustan puistoihin ja asuntoalueiden läheisiin metsiin. Tyytyväisyys leikkipuistojen siisteyteen ja varusteiden kuntoon on parantunut. Tyytyväisyys katujen puhtauteen ja siisteyteen sekä kokonaistyytyväisyys katujen kuntoon ja katuvalaistukseen on parantunut. Talousveden laatu ja toimitusvarmuus ovat kyselyn parhaat (19 kunnasta). Yhdyskuntatekniset palvelut 2020 – tutkimus.

Ruokapalveluiden kehittämiseen tähtäviä toimenpiteitä

Kajaanin Mamselli on valittu kolmivuotiseen Vastuulliset ruokapalvelut -kehitysohjelmaan. Mukana 10 ateriapalvelutoimijaa ympäri Suomen. Vastuulliset ruokapalvelut -kehitysohjelma on kansallisen ilmastoruokaohjelman suurin hanke, jonka tavoitteena on jalkauttaa uusia, konkreettisia ja vastuullisuutta edistäviä toimintamalleja ammattikeittiöiden käyttöön. Tavoitteena on saada vastuullisuustyö suunnitelmalliseksi ja pysyväksi osaksi ruokapalvelujen toimintaa.

Luontoreitteihin panostaminen

Kesäisin ja talvisin ylläpidetty uria ja polkuja, edistetään kaupunkilaisten luonnossa liikkumismahdollisuuksia

Pölyttäjät huomioitu kaupunkiympäristön suunnittelussa ja kunnossapidossa

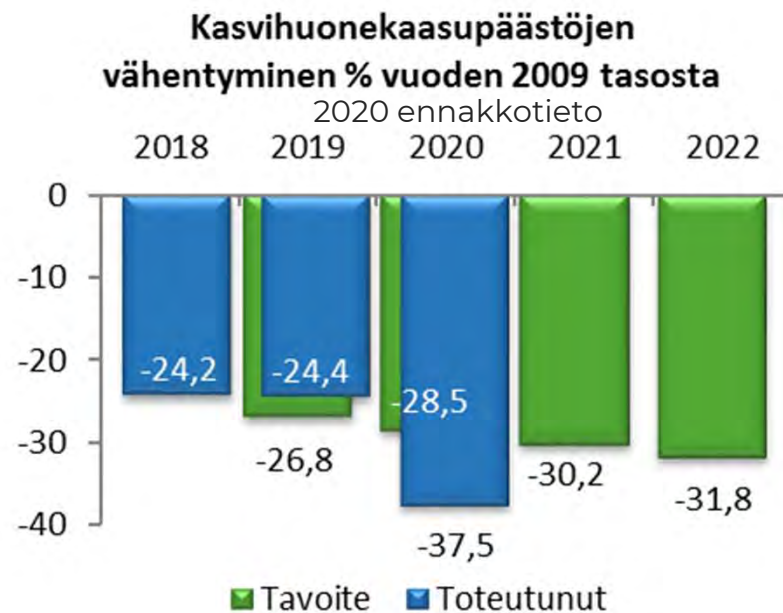
Pölyttäjät on huomioitu suunnittelussa ja kunnossapidossa. Suunnittelukohteisiin ja kesäkukkaistutuksiin on valittu pölyttäjätystävällisiä lajeja, apilaa on lisätty nurmikkoalueille, nurmialueita on jätetty leikkaamatta alueilta missä on kukkia. Vieraslajien torjunta parantaa pölyttäjien elinolosuhteita.

Luonto ja ympäristö: Resurssiviisautta luontokaupungissa

Strategiamittarit

*Vuonna 2022 olemme pienillä ja isoilla teoilla kantaneet vastuutamme tulevaisuudesta.
Kasvihuonekaasupäästöt ovat vähentyneet.*

Kajaanin kaupunki

3. Nuoret keskiössä

Tulevaisuus nuorissa

Lucina Hänninen, sivistysjohtaja

www.kajaani.fi

Kasvuteema 3. Nuoret keskiössä

Tulevaisuus nuorissa

Nuorten hyvinvointi on tulevaisuuden kannalta tärkeää. Lisäämme opiskelijamyönteisyyttämme. Haluamme, että kajaanilaisnuoret opiskelevat **oppimista, terveyttä, turvallisuutta** ja **hyvinvointia** edistävissä **oppimisympäristöissä**.

Kiinnitämme huomiotamme nuorten **osallisuuteen**. Luomme edellytyksiä **kulttuurille** ja nuorten **tapahtumille, kohtaamispaikoille** ja **harrastusmahdollisuuksille**.

Tarjoamme nuorille mahdollisuuksia oman elämän rakentamiseen. Haluamme, **ettei yksikään nuori syrjäydy**.

Kajaani on kaupunki, jossa nuorten on hyvä kasvaa. Meille on tärkeää, että **nuorille rakentuu myönteinen suhde kotikaupunkiinsa**. Tänne on viimeistään perheen perustamisen myötä hyvä palata asumaan ja tekemään töitä. Kotikaupunkiin, joka tarjoaa turvallisen kasvuympäristön uudelle sukupolvelle.

Vuonna 2022 nuorilla on mielekästä tekemistä, he opiskelevat tai ovat töissä.

Nykyisen kaupunkistrategian onnistuminen

- Kajaanissa lasten ja nuorten on hyvä kasvaa (Asukastutkimus 2020)
- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen arviointikyselyt 2020
 - Kajaanin varhaiskasvatussuunnitelma toimii hyvin ja uudet toimintamallit ovat lähteneet juurtumaan hyvin. Huoltajat ovat erittäin tyytyväisiä.
 - Huoltajat ovat erittäin tyytyväisiä esiopetukseen.
- Kajaanilaisten lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi koronapandemian aikana – asiantuntijaryhmä kokoontuu säännöllisesti (Varhaiskasvatus – perusopetus – 2. aste)
- Tukea erilaisissa muodoissa saatavana runsaasti (mm. Varpu-mentorit, Tutka- ja Helppi-työparit, Nopo-opo)
- Yrittäjyyskasvatuksen polku esiopetuksesta korkea-asteelle – NY ja Yrityskylä

-
- Varhaiskasvatuksessa 2-vuotinen eskari - kokeilu
 - Perusopetuksessa laajamittainen kaksikielinen opetus: suomi & englanti
 - Harrastamisen Suomen malli sekä perusopetuksen koulunuorisotyöntekijät - hankkeet
 - Kulttuuripalveluihin ollaan tyytyväisiä, paitsi korona kurittanut
 - Teatteritilojen peruskorjaus menossa
 - Nuorisopalveluissa on valmistumassa Kainuun nuorisopalvelusuunnitelma (Kainuun nuorten hanke) ja Kajaanin omassa nuorisotyössä palvelukuvaukset
 - Päiväkodit ja perusopetuksen koulukiinteistöt pidetään hyvässä kunnossa. Viime aikojen esimerkkejä peruskorjauksista ja uudisrakentamisesta: Pikku-Ketun päiväkotit ja Kajaanin lyseo
 - KAO panostanut tiloihin

Lasten ja nuorten ääni kuuluviin

- Kasvutiimi on kiertänyt päiväkodeissa, kouluilla ja oppilaitoksissa lasten ja nuorten parissa kysymässä kuulumisia ja toiveita
- Yhteistyö nuorisovaltuuston kanssa
- Pohdittavaa
 - Yksinäisyys
 - Harrastukset ja tapahtumat
 - Hyvinvointi ja jaksaminen
 - Osallisuus

Yhteinen osallistava vanhempainilta 17.2.2021 strategian onnistumisesta

- Miten lapsesi ja nuoresi voi Kajaanissa?
- Onko joitain palveluja, joita Kajaanista puuttuu?
- Mihin seuraavan strategiakauden aikana (2023 lähtien) tulisi keskittyä – mitä odotat?
- Mitkä asiat Kajaanissa ovat hyvin – mitkä palvelut tulee säilyttää ja kehittää niitä edelleen?

Miten lapsesi ja nuoresi voi Kajaanissa?

- **Pääsääntöisesti nuoret voivat hyvin.**

Onko joitain palveluja, joita Kajaanista puuttuu?

- Matalan kynnyksen paikkoja enemmän.
- Perhepalveluita tarvittaisiin niin lapsiperheille kuin vanhuksille.
- Tukipalveluissa on haasteita
- Joukkoliikenne
- Koulutukseen liittyvät haasteet: Korkea-asteen koulutus pitäisi saada takaisin. Kaikkea ei voi Kajaanissa opiskella.

Mihin seuraavan strategiakauden aikana tulisi keskittyä ?

- **Luonto ja ympäristö**
 - Nuoret valveutuneita ympäristöasioissa esimerkiksi kierrättämisessä, nostetaan niitä tapetille
 - Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä toisen asteen aikana innostettaisiin olemaan mukana vaikuttamassa parempaan huomiseen ja aikuisuuteen.
 - **Toivottavasti lapset ja luonto pysyy tulevassakin strategiassa.**
- **Osallisuus**
 - Erilaisia osallistumisen kanavia nuorille. Muutakin kuin nuorisovaltuusto, joillekin liian korkea kynnyks. Kysely myös siitä mikä kiinnostaa?/haluaisitko osallistua ryhmään kehittämään?
 - **Nuori saisi vaikuttaa ja hänen äänellään olisi painoarvoa, isomminkin.**
 - Miten osallistaa nuoret kaikkeen toiminnan suunnitteluun?

Mihin seuraavan strategiakauden aikana tulisi keskittyä ?

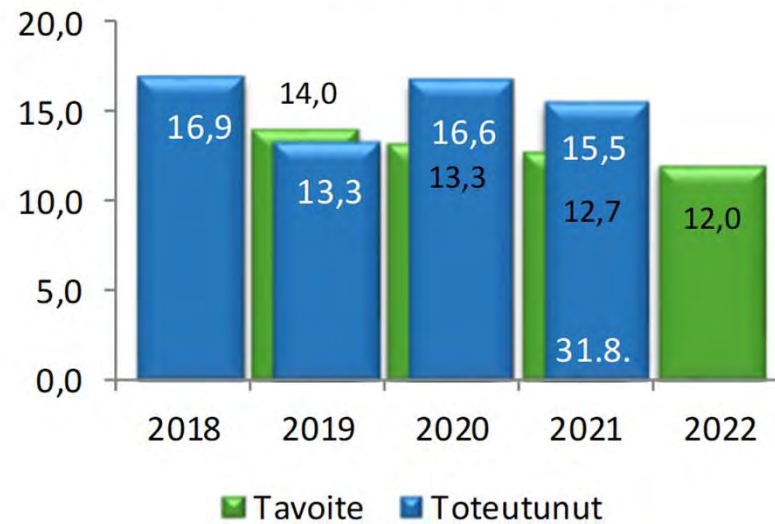
- **Tilat**
 - Kaupunkikeskustan elävöittäminen - yhteistä toimintaa, rakennukset käyttöön!
 - Miten luodaan tila, jossa nuorten olisi hyvä viettää yhdessä aikaa?
 - Nuorille fyysisiä paikkoja, tiloja, missä nuoret voisi kohdata toisia, joissa voisi olla esim. kulttuuritapahtumia - nuorille suunnattuja.

- **Harrastustoiminta ja vapaa-aika**
 - Kohtaan 2 liittyen -> paljon on liikuntaan ja harrastamiseen liittyvää toimintaa, mutta se ei ole kaikille mielekästä.
 - Harrastuksia olisi hyvä löytää nuorille.
 - Tiedostetaan kulttuurin osuus nuorten elämässä ja tuodaan se näkyväksi.
 - Nuorille kohdennettuna vuorovaikutustaitoja, reippautta, rohkeutta kysyä töitä, pois kännykkä kasvoilta -teema.
- **Viestintä**

Nuoret keskiössä: *Tulevaisuus nuorissa* Strategiamittarit

Vuonna 2022 nuorilla on mielekästä tekemistä, he opiskelevat tai ovat töissä.

**Alle 25-vuotiaat työttömät työnhakijat,
% alle 25-vuotiaasta työvoimasta**

Kajaanin kaupunki

4. Elinvoima ja osaaminen

Osaajista elinvoimaa

Risto Hämäläinen, kehitysjohtaja

www.kajaani.fi

Kasvuteema 4. Elinvoima ja osaaminen

Osaajista elinvoimaa

Panostamme uudistavaan elinvoimapolitiikkaan ja tuemme yritystoiminnan kasvua. Haemme kestäväää kasvua mittaustekniikasta, pelialalta, luonnonvarojen jalostuksesta ja matkailusta. Rakennamme uutta osaamista tiedon hyödyntämisestä ja digitaalisten palvelujen kehittämisestä.

Tarvitsemme kaupunkiin nuoria tulevaisuuden tekijöitä. Kajaani on vetovoimainen ja haluttu kaupunki opiskelijoille, nuorille pariskunnille ja nuorille perheille. Haluamme nuorten naisten aktiivisuutta ja energiaa kaupungin elinvoiman rakentajiksi.

Teemme Kajaanista laajassa yhteistyössä houkuttelevaa paikkakuntaa muuttamiselle, asumiselle ja yritystoiminnalle. Olemme vetovoimainen muuttokohde ulkomaalaisille.

*Vuonna 2022 Kajaanissa asuu vähintään 38 000 ihmistä.
Työllisyystilanne on hyvä.
Kajaani houkuttelee yhä enemmän opiskelijoita myös
maakunnan ulkopuolelta.*

Kasvuteema 4. Osaajista elinvoimaa

Vahva koulutus perustana

KAMK:n koulutus laajentuu määrällisesti ja alueellisesti

KAMK sai hyvin oman osansa OKM:n jakaessa uusia koulutuspaikkoja korkeakouluille. Opiskelijamäärä on kasvanut aiemmasta tasosta noin 500:lla, joista noin 400 on Kainuun ulkopuolelta. Erittäin myönteinen ratkaisu oli uusi sosionomikoulutuksen koulutusvastuu, joka osaltaan helpottaa varhaiskasvatuksen ammattilaisten pulaa. KAMK on laajentanut alueellista koulutus- ja TKI-toimintaansa ja vaikutusalue ulottuu Kuusamosta Kainuun kautta länteen Raahen ja etelään Iisalmeen. KAMK:n kuntapalvelu on käynnistynyt hakemaan ja hankkeistamaan yhdessä kuntien kanssa uusia hankkeita, kaupungilla on KAMK:n kanssa käynnissä ja valmisteilla useita.

KAO:n oppisopimuskoulutuksilla osaajia alueelle

KAO:n koulutuksilla ja erityisesti viime vuosina kasvaneella oppisopimuskoulutuksella on saatu nopealla aikataululla osaajia alueelle. Terrafame Oy on hyödyntänyt aktiivisesti oppisopimuskoulutusta rekrytoimiskeinona. Lisäksi yritys mahdollistaa omien työntekijöidensä osaamisen kehittämisen oppisopimuskoulutuksella. Tällä hetkellä Terrafamella oppisopimuskoulutuksessa on yli 100 opiskelijaa. Vuosien 2019-2020 aikana Terrafamella käynnistyi kolme oppisopimusryhmää prosessiteollisuuden ammattitutkintoon. Joka ryhmään hakemuksia saatiin lähes 200.

KAMK:n ulkomaiset opiskelijat ja koulutusviennin aloittaminen

Ulkomaiset opiskelijat ovat nyt palaamassa isolla volyymilla Kajaaniin pandemian hellittäessä. Ennen koronaa heitä oli noin 200, nyt jo noin 500. Uusi englanninkielinen kaupan alan YAMK-koulutus sai 150 hakijaa. KAMK on järjestänyt kaivosalan kouluja Aasiaan, ennen koronaa paikan päällä, korona aikana etänä. Uusia maita on jo kiikarissa. Laajavolyyminen Pakistanin koulutusvientti on edennyt tavoitetta hitaammin koronan aiheuttaman tilanteen takia mutta edelleen ohjelmassa.

Kasvuteema 4. Elinvoima ja osaaminen

Rekrytointia ja mainetyötä

Ulkomaisten osaajien tuloa ja oloa tuetaan

Kaupungin kv. palveluilla on vieraskielisten työntekijöiden rekrytointiin kolme hanketta, TOPPA TEM:n Kokka kohti Suomea -ohjelman rahoituksella sekä TÄSMÄ ja KAUSI Kainuun siltasopimuksen rahoituksella. TOPPA on asettautumispalvelu työntekijöille ja heidän perheilleen. TÄSMÄ täsmärekrytointia ulkomailla kv. EURES-palvelun tuella. KAUSI kausityöntekijöiden rekrytointia pysyvämmiin alueelle. KASPA-hankkeen tieto-, ohjaus- ja neuvontapalvelut saavat jatkoa International Info-hankkeena ja myös fyysisenä palvelupisteenä kaupungintalolla. Perusopetuksessa on alkanut kaksikielinen suomi-englanti opetus.

RekryKainuuLive -hanke kotimaan rekrytoinnin tukena

ELY:n hanke palvelee kaikkia työnantajia ja on saavuttanut suuren suosion. LiveEly rekry-lähetyskiä on kaupunkikin hyödyntänyt. Hanke mm. tekee videoita eri työtehtävistä ja jakaa tietoa ja viestejä eri some-kanavissa. TA 2022:ssa lisätään kaupungin panostuksia sekä omaan että kumppanien kanssa tehtävään rekrymarkkinointiin.

Naisnäkökulmaa elinvoimapolitiikkaan

Kainuun liiton siltasopimusrahoituksella tehty ainutlaatuinen pilotti tavoitteena tuoda nuorten naisten näkökulmaa entistä vahvemmin osaksi kuntien elinvoimapolitiikkaa. Pilotti sai paljon myönteistä mediajulkisuutta ja siihen osallistuttiin aktiivisesti. Pilotti toi hyvin esille kaupungin vetovoiman ja pitovoiman heikkoudet nuorten aikuisten ikäluokassa. Jatkotoimena vahvistetaan vetovoiman ja pitovoiman markkinointia, ja TA 2022:ssa varaudutaan muihinkin pilotin jatkotoimenpiteisiin.

Kasvuteema 4. Osaajista elinvoimaa

Opiskelijat voimavarana

Tervetulokasseja ja -ämpäreitä uusille opiskelijoille

Kajaanin lukion ja KAOn uusille opiskelijoille jaettu tervetulokassit ja KAMK:n uusille opiskelijoille tervetuloämpärit. Lisäksi jaettu KAMK:n opiskelijalle liikunta- ja kulttuuriseteleitä käytettäväksi Kaukavedessä, Kajaanihallissa, jäähallissa, Kaukametsässä ja kaupunginteatterissa, että kaupungin palvelut tulevat tutuiksi. Kaupunki on mukana opiskelijoiden kaupunkitapahtumissa.

Kesätyöseteleillä paikallisia työtilaisuuksia

Peruskoulun päättävillä, toisen asteen 1. ja 2. vuosikurssin opiskelijoille sekä ammattikorkeakouluopiskelijoille on jaettu kesätyöseteleitä. KAMK:n opiskelijoiden setelin tavoitteena on, että opiskelevat nuoret saisivat töitä kajaanilaisyrityksistä eikä töihin tarvitsisi lähteä toiselle paikkakunnalle. Koronakesät eivät ole olleet otollisia kesätöiden saamiselle.

Opiskelija-asuntoja keskustaankin

Kajaanin Pietari lähti mukaan Sammonkaaren hankkeeseen saadakseen kaupungin keskustaan opiskelija-asuntoja, joita KAMK:n opiskelijat ovat pitkään toivoneet. Tavoitteena on että asunnot valmistuvat lukuvuoden 2022-23 alkuun mennessä. Pietari tutkii myös Asemakatu 1 ottamista opiskelija-asuntokäyttöön, se toisi Sammonkaarta edullisemmän keskusta-asumisen mahdollisuuden.

Kasvuteema 4. Osaajista elinvoimaa

Opetusalan koulutusta ja kasvattajia alueille

Helmikuussa 2019 valmistunut Oulun yliopiston kanssa tehty selvitys Kainuun ja Ylä-Savon opettajapulasta on johtanut kahteen opetusalan osaajatarpeeseen vastaavaan koulutukseen, varhaiskasvatuksen muuntokoulutukseen sekä aivan uuteen Oulun yliopiston koordinoimaan PoKaOpe -Pohjois-Suomen ja Kainuun monimuotokoulutusta opettajille -hankkeen erillisiin luokanopettajan ja erityisopettajan opintoihin. Yliopiston kanssa on neuvoteltu yhteisestä muuntokoulutusten sarjan esityksestä OKM:lle. Opettajiksi opiskelevien rekrytilaisuudet yliopistoissa jatkuvat ensi keväänä. Harjoitteluyhteistyö sivistystoimialan ja Oulun yliopiston kesken on lähtenyt liikkeelle.

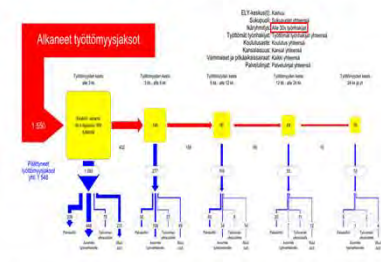
Kuntakokeilusta uutta energiaa työllisyyteen

Työllisyyden kuntakokeilu on alkanut hyvin. Paitsi että kokeilussa pystytään yhdistämään valtion ja kuntien resurssit ja asiantuntijat ja siten parantamaan palveluja, niin sen aikana voidaan testata uusia keinoja työttömyyttä helpottamaan. Alku lupaava, pitkäaikaistyöttömien aktivointiaste parantunut, palkkatuen kysyntä kasvanut ja myös yritykset ottaneet sen käyttöön ja ensimmäisessä asiakastytytyväisyysmittauksessa Kainuun kokeilu maan toiseksi paras. Melkein ennen kuin kokeilut olivat alkaneet hallitus päätti, että TE-palvelut siirtyvät jossain laajuudessa pysyvästi kunnille 2024. Lakivalmistelu on käynnissä.

Uusimpia avauksia työvoimahaasteisiin

Virrat eri kestoiseen työttömyyteen ja työttömyydestä ulos aikavälillä 01/2019 - 06/2019

KAUPUNKISTRATEGIAN JA TIIMIMALLIN ONNISTUMINEN JA VAIKUTUKSET

ONNISTUMISIA JA KEHITTÄMISTARPEITA

- Strategiasta tehtiin tiivis, hyvin fokusoitu ja selvällä, tavoitteellisella suomen kielellä kirjoitettu = saatu hyvää palautetta
- Onnistuneen rakenteen ja rajausten takia oli helppoa lähteä toteuttamaan
- Strategian valinnat ja otsikot ovat löytäneet tiensä konsernin toimijoiden konkreettisiksi tavoitteiksi ja tekemisiksi
- Kasvutiimit olivat raikas uusi ratkaisu vahvistaa strategian toteuttamista – elävä elämä tosin osoitti että kaiken muun tekemisen ohessa aikaa niille ei ollut tarpeeksi – koronallakin 2020 vaikutusta; yhteiset kasvutiimien yhteiset sessiot hyviä tiedon tasaamiseksi
- 4-tiimiläiset olleet tyytyväisiä tiedonvaihtoon mitä on meneillään, mutta jos jatketaan, niin halutaan myös enemmän yhteistä ideointia
- Strategia on ollut sen verran onnistunut, että sitä ei tarvitse täysin uusia, mutta päivittäminen tähän hetkeen ja tulevaisuuteen on aina tarpeen, tarkalla silmällä toimintaympäristössä tapahtuvaa tarkastellen

VAIKUTUKSIA

- Naisnäkökulman mukaanotolla on saatu hienosti myönteistä palautetta ja julkisuutta, ja löydetty oikeat kysymykset ja ymmärretty mihin haasteisiin vastaamalla voidaan muuttaa maailmaa – toivottavasti
- Perinteiseen elinkeinopolitiikkaan on panostettu paitsi ev-palvelujen kokoamisella mutta erityisesti oman yrityspalvelun aloittamisella ja yrityspalvelusetelin käyttöönotolla
- Uutta osaamista on syntynyt tiedon hyödyntämisessä, konkreettisesti KAMK:ssa ja ekosysteemyhteistyössä CSC:n kanssa, unohtamatta perinteistä globaalia mittaustekniikkaa = panostuksia on lisätty mm. innovaatioekosysteemisopimuksen rahoituksella
- Ulkomaisen työvoiman saamiseen ja pysymiseen on ihan oikeasti ruvettu panostamaan

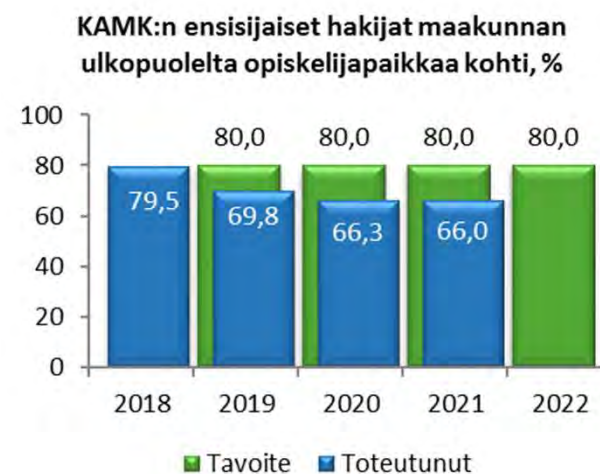
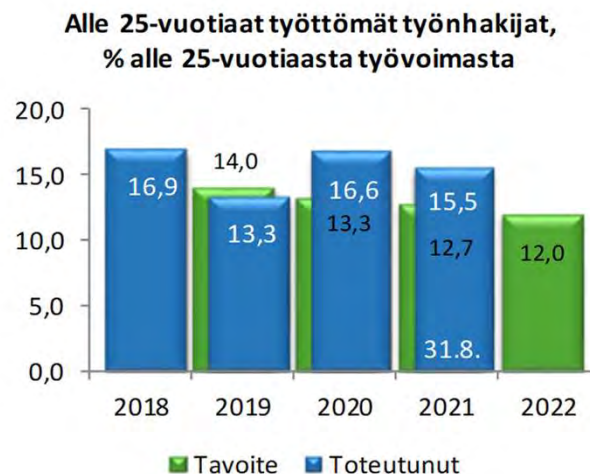
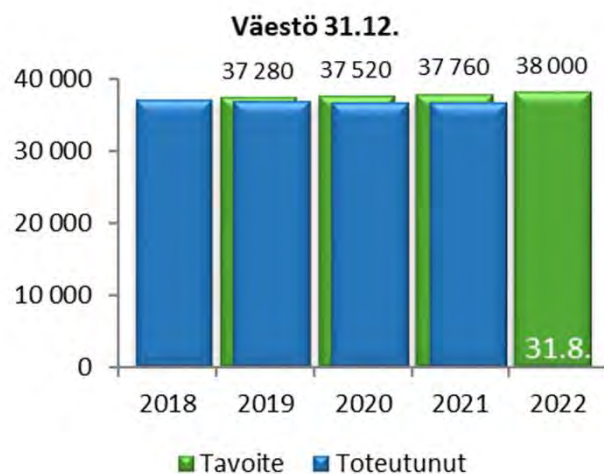
LÄHIVUOSIEN HAASTEITA

- Väestörakenne on suurin haaste, miten siihen voidaan vaikuttaa (nuoret naiset?)
- Osaavan työvoiman saatavuuden haaste ja kilpailu työvoimasta, eläköityminen kiihtyy ja työmarkkinoille tulee vähemmän väkeä
- Saavutettavuudessa radat/tiet tullaan jäämään entistä enemmän takamatkalle, etätyö lieventää
- Hyvinvointialueiden muodostaminen ei läheskään niin suuri toiminnallinen muutos ja murros kuin monessa muussa kaupungissa, maakunnan laajuisen Soten kanssa on eletty rinnakkaiseloa jo hallintokokeilusta alkaen
- Kajaanin imago ja maine pitää saada paremmaksi, tukee myös opiskelijarekrytointia.
- **Vetovoiman ja pitovoiman haasteet ovat Kajaanin keskeiset ratkottavat kysymykset seuraavan kaupunkistrategian aikana**

Elinvoima ja osaaminen: Osaajista elinvoimaa

Strategiamittarit

Vuonna 2022 Kajaanissa asuu vähintään 38 000 ihmistä.
Työllisyystilanne on hyvä.
Kajaani houkuttelee yhä enemmän opiskelijoita myös maakunnan ulkopuolelta.

Kajaanin kaupunki

Kuntalaiskyselyn tuloksia

Tuula Romppanen,
kehityspäällikkö

www.kajaani.fi

Kajaanin kaupunki

Kajaanin tulevaisuus

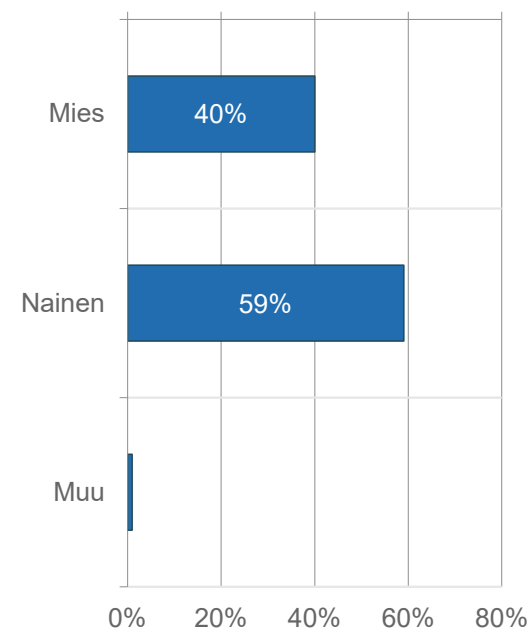
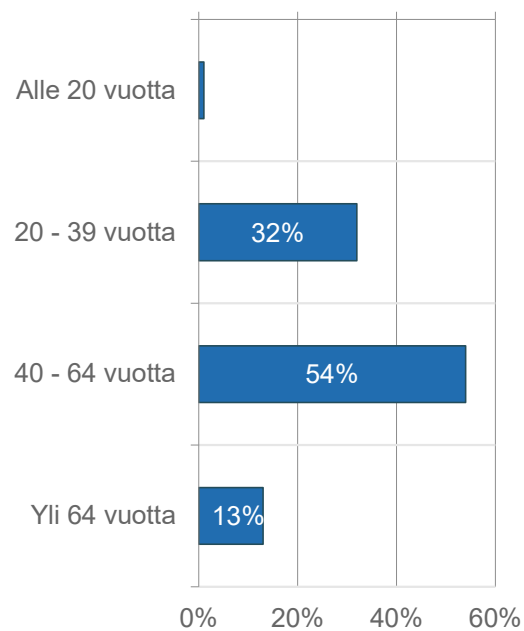
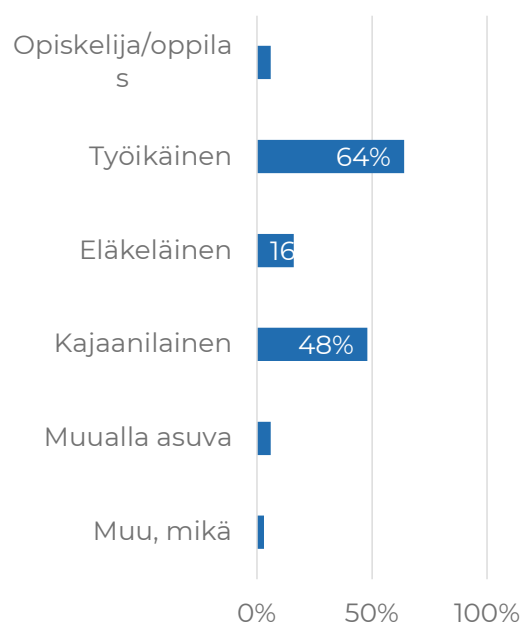
Avoin kysely kuntalaisille

12.8. – 30.8.2021

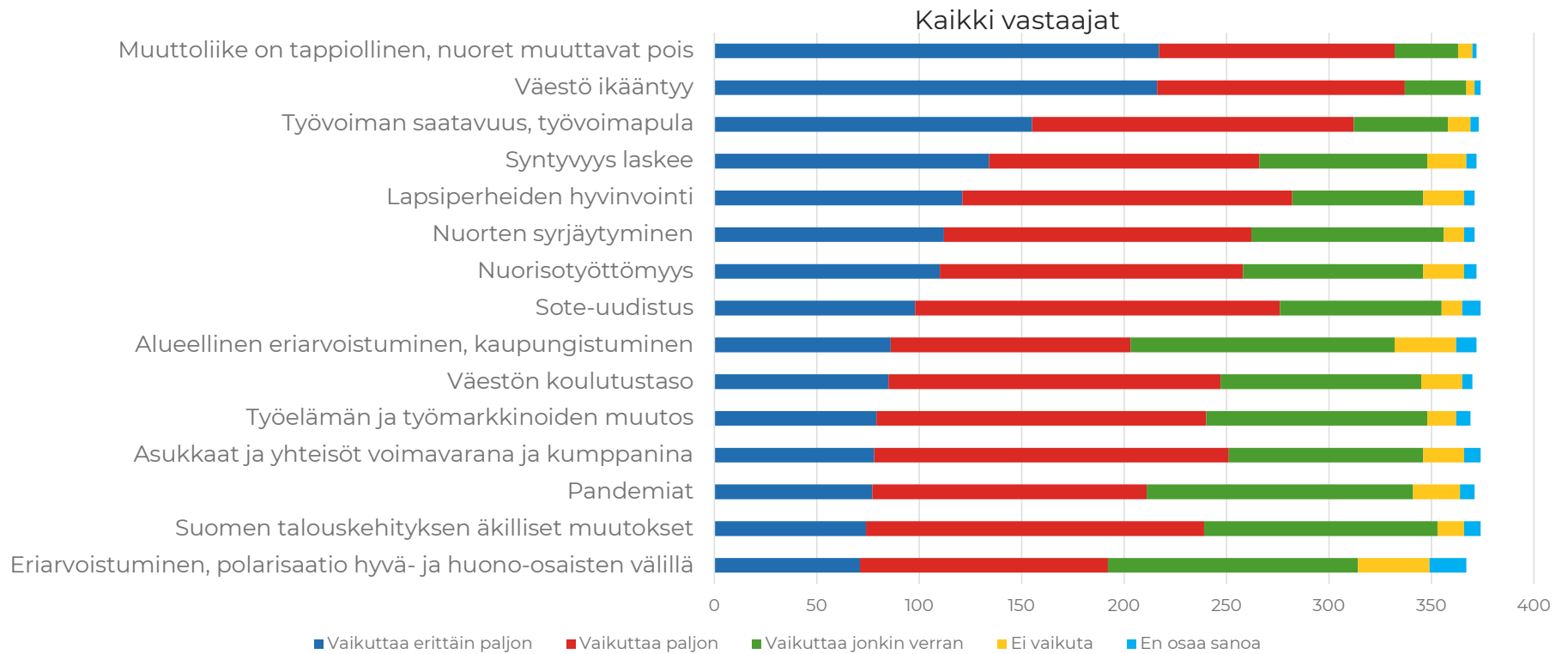
377 vastausta

www.kajaani.fi

Vastaajien taustatiedot

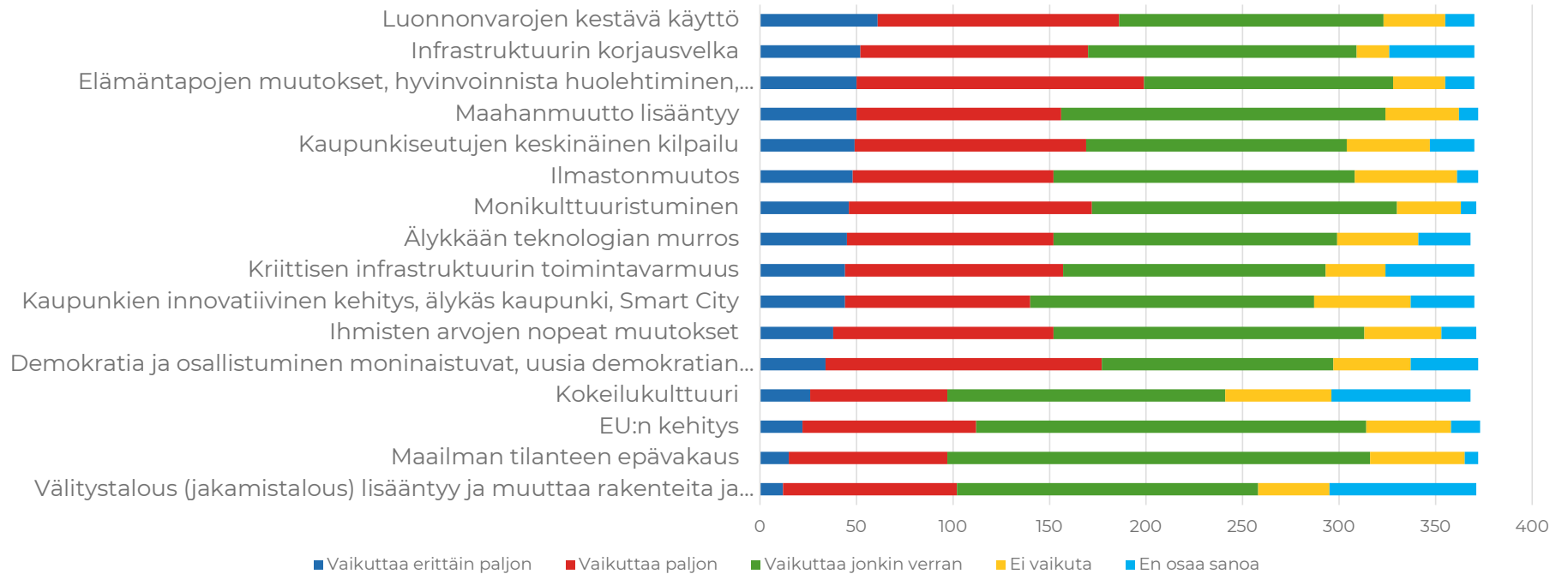

Keskeisiä Kajaanin kaupunkiin ja kaupunkilaisiin vaikuttavia muutosvoimia tulevina vuosina

Keskeisiä Kajaanin kaupunkiin ja kaupunkilaisiin vaikuttavia muutosvoimia tulevina vuosina

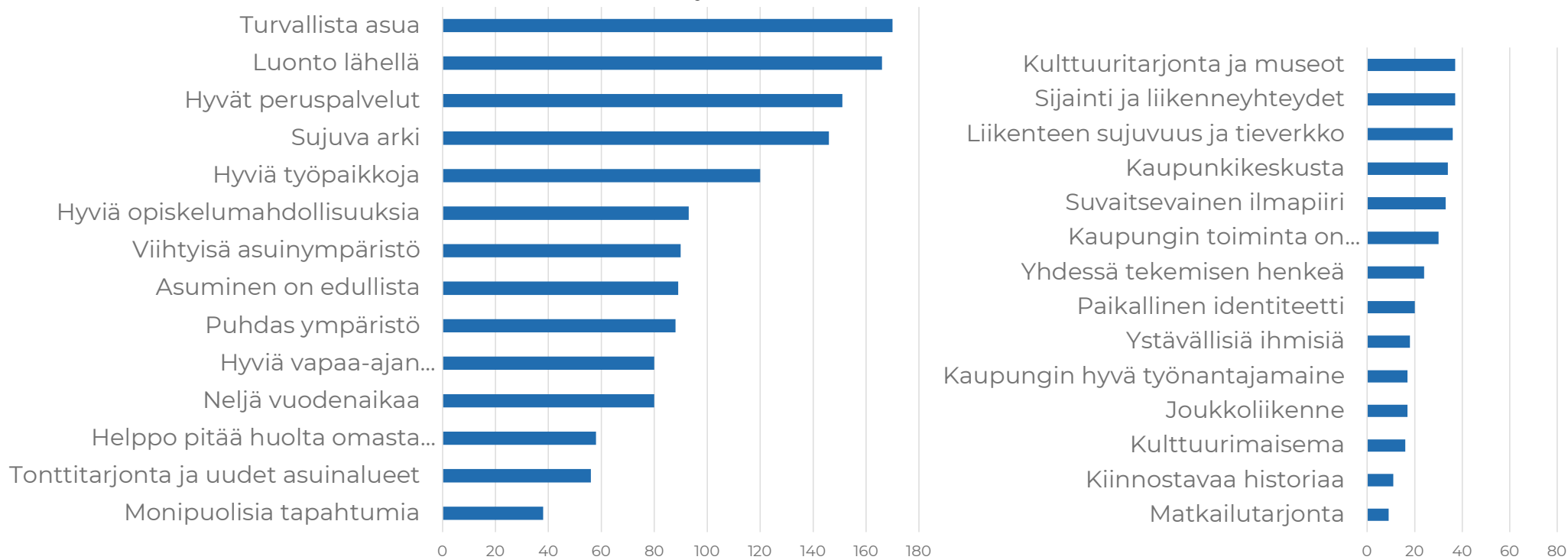
Kaikki vastaajat

Mitkä ovat Kajaanin vetovoimatekijät, joita tulisi painottaa tai vahvistaa edelleen?

Valitse korkeintaan viisi tärkeintä tekijää

Kaikki vastaajat

Helppo kulku joukkoliikenteellä Kajaaniin ja Kajaanissa, arjen sujuvuus ja luontoon pääsyn helppous itselle tärkeitä asioita. Opiskelu, peruspalvelut ja vahva kulttuuri ovat olleet Kajaanin vahvuuksia aina ja ehkä varsinkin opiskelumahdollisuuksia voisi pyrkiä kehittämään unohtamatta suvaitsevaisuuden kehittämistä.

Tekoälyn yhteenveto vastauksista kysymykseen:

Mitä valitsemasi vetovoimatekijät tarkoittavat sinulle?

Mitä valitsemasi vetovoimatekijät tarkoittavat sinulle?

A word cloud of Finnish words related to city selection. The most prominent words are 'Kajaaniin', 'kaupungissa', 'hyvän luontoon', 'saada asua', 'Peruspalvelut', 'helppoa', 'tulee arkea', 'elämä eri', 'turvallisessa tärkeitä sujuvaa', and 'pääsee asenne'. Other words include 'syyt', 'mahdollisuus', 'ei', 'metsään', 'Esim', 'koko', 'luo', 'ala', 'sa', 'yö', 'jää', 'tehdä', 'Lapsen', 'lupa', 'asua', 'elämänlaatua', 'pienessä', 'lisätä', 'nuoria', 'osa', 'vuosi', 'iso', 'erä', 'puhdas', 'arkea', 'tulee', 'uusia', 'arkea', 'elämä', 'eri', 'puhdas', 'vuosi', 'pääsee', 'asenne', 'nuoria', 'osa', 'arkea', 'elämä', 'eri', 'puhdas', 'vuosi', 'pääsee', 'asenne'.

Monipuolisuus ja Kajaanin opiskeluverkoston lisääminen ja kehittäminen tärkeää, ilman ei saada osaavaa työvoimaa eikä juurrutettua ihmisiä tänne työskentelemään. Luonto, luonto ja luonto. Keskustan kehittäminen, rakentamisen monipuolistuminen.

Tekoälyn yhteenveto vastauksista kysymykseen:

Mitä muita vetovoimatekijöitä tulisi painottaa tai vahvistaa edelleen?

Mitä muita vetovoimatekijöitä tulisi painottaa tai vahvistaa edelleen?

Ettei pakottaisi ihmisiä kaupunkiin viemällä maaseudulta palveluja. Ei kaikkia kiinnosta asua kaupungissa. Terveyshuolto kuntoon, pidetään nuorista huolta, uusia ideoita kaupunkiin. Terveyspalveluja myös Kajaanin kaupungin työntekijöille.

Tekoälyn yhteenveto vastauksista kysymykseen:

Miten kajaanilaisten hyvinvointia tulisi edistää?

Miten kajaanilaisten hyvinvointia tulisi edistää?

Kajaaniin tulisi saada yliopistotason koulutusta, jotta nuoret naiset hakeutuisivat Kajaaniin myös. Lisäämällä opiskelu- ja työmahdollisuuksia nuorille, ja erityisesti nuorille naisille, jotta Kajaani olisi houkutteleva kaupunki jäädä asumaan ja jonne voisi jopa muuttaa muilta paikkakunnilta.

Tekoälyn yhteenveto vastauksista kysymykseen:

Miten Kajaanin elinvoimaa tulisi kehittää?

Miten Kajaanin elinvoimaa tulisi kehittää?

Kajaanissa, jossa on viihtyisä ympäristö ja hyvä harrastusmahdollisuudet ja luonto lähellä, lasten on turvallista varttua ja he saavat hyvän koulutuksen. Turvallisessa, puhtaassa ja asukkaiden hyvinvoinnista ja viihtyisyydestä huolehtivassa kaupungissa, josta kaikki tarvittavat palvelut löytyvät.

Tekoälyn yhteenveto vastauksista kysymykseen:

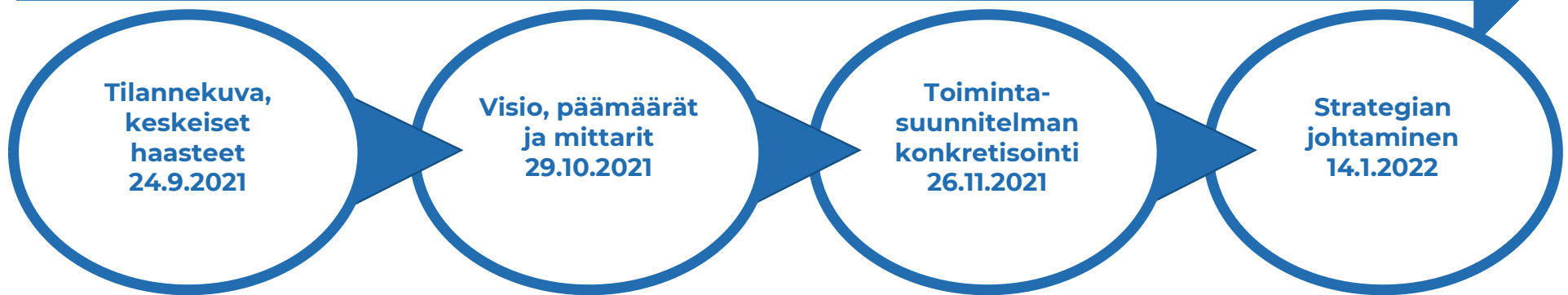
Millaisessa Kajaanissa haluaisit asua?

Millaisessa Kajaanissa haluaisit asua?

Strategiaprosessi

Vuorovaikutus ja fasilitointi digialustalla, prosessin jatkuva suunnittelu ja strategialuonnoksen iterointi strategiaryhmässä
Kuntalais-, henkilöstö- ja päättäjäkyselyt, fokusryhmähaastattelut, viestintä henkilöstölle ja kuntalaisille

Tilanneanalyysi

- Arvio nykyisestä strategiasta
- Talouden ja toiminnan tilastoanalyysi
- Kuntalais-, henkilöstö- ja päättäjäkyselyn tulokset
- Haasteiden ja onnistumisten tunnistaminen, strategian päivitystarpeet

Tilannekuva

Keskeiset valinnat

- Strategialuonnos 1. käsittelyssä
- Valitaan haasteet, joihin strategialla vastataan
- Visiotyö, strategisten päämäärien ja mittarien määrittäminen

Strategian fokus

Strategialuonnoksen työstäminen

- Valintojen konkretisointia, toimintasuunnitelman työstämistä
- Tiedolla johdettu toimintatapamme
- Strategian rullaavuus talous- ja toimintasuunnitteluun

Tarvittava tekeminen

Toimeenpano

- Strategialuonnoksen hienosäätöä
- Tietämisestä ja tahtomisesta tekemiseen – strategian toimeenpanon esteet ja edellytykset
- Strategian ja talousarvion synkronointi

Toimeenpanon johtaminen

Millainen on vetovoimainen Kajaani vuonna 2026?

Lämmin kiitos osallistumisesta!